

Kommuneplantillæg nr. KP17-215-010

Vesthimmerlands Kommune (forslag)

Titel: Kommuneplantillæg for område til etablering af solcellepark

Undertitel: Solcellepark ved Navnsø, 9600 Aars

Dato for offentliggørelse af forslag:

Dato for vedtagelse:

Dato for ikrafttrædelse:

Høring starter:

Høringen slutter:

REDEGØRELSE

Redegørelsen er inddelt i fire dele:

Del 1: En introduktionsdel, der opidser kommuneplantillæggets formål og indhold.

Del 2: En redegørelse af, hvordan den ønskede ændring i planlægningen spiller sammen med den gældende planlægning og lovgivning.

Del 3: En redegørelse af, hvordan nærværende kommuneplantillæg ændrer Kommuneplan 2017 og, hvorfor der er belæg for at foretage disse ændringer.

Del 4: En vurdering af, hvordan en realisering af nærværende planlægning vil kunne påvirke miljøet.

Introduktion

Formål

Formålet med nærværende tillæg til Kommuneplan 2017 er at imødekomme Byrådets ønske om;

- At udlægge et konkret areal til teknisk anlæg i form af solcelleanlæg ved Navnsø
- At justere afgrænsningen af et eksisterende rammeområde til vindmøller

Vesthimmerlands Kommune arbejder målrettet på at blive selvforsynende med vedvarende energi og har indgået en aftale med Dansk Naturfredningsforening om at være klimakommune. I denne aftale forpligter Vesthimmerlands Kommune sig til at nedbringe kommunens CO₂-udslip med minimum 2% om året.

Vesthimmerlands Kommune har modtaget en ansøgning på et konkret projekt, der går ud på at etablere en solcellepark på matrikel nr. 3a Bjørnstrup By, Gundersted ved naturområdet Navnsø. Projektet bidrager med at indfri kommunens målsætning om at blive selvforsynende med vedvarende energi, idet det ansøgte solcelleanlæg på ca. 46 ha vil kunne producere grøn strøm svarende til ca. 7-10.000 husstandes årlige elforbrug.

Indhold

Kommuneplantillægget udlægger et nyt rammeområde nr. 215.T.1 til teknisk anlæg i form af solcelleanlæg. Med kommuneplanrammen fastsættes bestemmelser for etablering af solcelleanlæg inden for rammeområdet, herunder bestemmelser for anlæggets højde mv.

En mindre del af det nye rammeområde er i forvejen omfattet af kommuneplanramme nr. 301 og udlagt som vindmølleområde. Kommuneplantillægget udtager derfor den vestlige del af vindmølleområdet.

Fordebat

Vesthimmerlands Kommune har modtaget en ansøgning på et konkret projekt, der går ud på at etablere en solcellepark på matrikel nr. 3a Bjørnstrup By, Gundersted. Da der er tale om væsentlige ændringer i forhold til kommuneplanen, besluttede Økonomiudvalget den 13. marts 2019 at igangsætte en fordebat med henblik på at indsamle ideer og forslag til ny planlægning. Fordebatten blev gennemført i henhold til planlovens § 23 c i perioden fra den 27. marts 2019 til den 23. april 2019.

I løbet af fordebatten har Vesthimmerlands Kommune modtaget fem høringssvar. I høringssvarene er der bl.a. fremsendt bemærkninger om:

- at der også er planer om at etablere vindmøller ved Bjørnstrup-udpegningen og at det vil være uhensigtsmæssigt med to store tekniske anlæg i samme nærområde
- at der set i lyset af projektområdets nærhed til Natura-2000 og §3 natur, burde have været foretaget en VVM undersøgelse

- at der er behov for supplerende visualiseringer
- at der skal stilles krav til afskærmende beplantning
- at hegnet rundt om solcelleparken etableres med en maskestørrelse, der tillader mellemstore pattedyr at passere gennem området
- at der etableres en bufferzone på 30 m omkring alle Natura-2000 og §3 områder

Disse høringssvar blev behandlet i forbindelse med Økonomiudvalgets møde den 12. juni 2019, hvor udvalget besluttede at igangsætte planarbejdet for projektet.

Forhold til nuværende planlægning og lovgivning

Landsplanlægning

Det er et statsligt mål at fremme udbygningen af vedvarende energi i Danmark samt at sikre, at denne udvikling sker ud fra en helhedsvurdering, der bevarer og styrker landets natur og landskabelige værdier. Lokalisering og linjeføring af forsynings-, trafik- og andre tekniske anlæg vil ofte skulle afvejes mod byudvikling og andre benyttelses- og beskyttelsesinteresser i det åbne land.

For solcelleanlæg er der ikke angivet specifikke statslige lokaliseringskrav eller krav til en kommuneplanlægning, som det for eksempel er tilfældet for vindmøller.

Jf. udkast til vejledning til Lov om miljøvurdering, 2. del s. 71 kan det for større projekter være vanskeligt at pege på alternativer til placeringer, som ikke vil berøre andre miljømæssige hensyn væsentligt, jf. Energiklagenævnets afgørelse 1011-5 af 20. oktober 2008.

Projektets størrelse på ca. 46 ha vanskeliggør at finde alternative placeringer, som ikke vil berøre andre miljømæssige hensyn væsentligt.

I juni 2013 udsendte Miljøministeriet "Naturstyrelsens vejledende udtalelse om opsætning af solenergianlæg". Jf. denne bør solenergianlæg, i lighed med andre tekniske anlæg, som ikke er afhængig af en placering i det åbne land, placeres i tilknytning til byområder.

Det er dog Naturstyrelsens vurdering, at der kan være konkrete tilfælde, hvor en bynær placering ikke er mulig, hvorfor der i planforslag for tekniske anlæg, som ønskes placeret i det åbne land, skal redegøres for den foreslåede placering.

En alternativ placering af det 46 ha store solcelleanlæg i direkte tilknytning til eksisterende større byområder vil i høj grad begrænse byudviklingsmulighederne i den pågældende by. Videre kan solcelleanlæg med bynær placering på sigt nødvendiggøre planlægning for afkoblede byområder, der

ligger på ydersiden af livløse solcelleområder, modsat selve byen.

Placeringen af solcelleanlægget ved Navnsø, i tilknytning til eksisterende vindmølle vurderes at være forlignelig med kommuneplanens natur-, miljø-, og kulturudpegninger i landzonen, deriblandt hensynet til større sammenhængende landskaber. Placeringen ved Navnsø vurderes samtidig at være en fordel for natur- og vandmiljøet samt drikkevandsinteresserne, idet arealer udtages fra en nuværende intensiv landbrugsdrift.

Det vurderes, at det påtænkte anlæg på 46 ha ud fra en afvejning ift. kommunens byområder, kommuneplanens retningslinjer og ud fra funktionelle, æstetiske og miljømæssige hensyn kan indpasses ved den foreslåede placering ved Navnsø. Bygherre har endvidere indgået aftale med lodsejer om leje af arealer inden for området. Bygherre har på den baggrund ikke fundet alternativer til projektets placering.

Planen vurderes på baggrund af ovenstående at være i overensstemmelse med landsplanlægningen.

Beskyttelse af grundvandet

Rammeområdet ligger indenfor et større område med drikkevandsinteresser, men er ikke omfattet af særlige drikkevandsinteresser og ligger udenfor indvindingsoplande.

Rengøring af solceller foretages med rent vand i små mængder. Der forventes derfor ingen påvirkning af grundvandet i forbindelse med rengøringen. Der vil blive foretaget løbende vedligeholdelse af alle

transformere. Mindre transformere fordelt i området er hermetisk lukkede og skal ikke påfyldes olie i anlæggets levetid. Under transformerne er installeret et olieopsamlingskar, således evt. lækage opsamles. Stepup-transformere udføres desuden med olieudskillere. Olietrykket udlignes i ekspansionsbeholder og er hermetisk lukket i levetiden. Alle transformere er installeret med niveauføler og temperaturmåler, som er tilkoblet et alarmsystem. Det vurderes, at risikoen for udslip er lille og eventuelle lokale udslip kan hurtigt konstateres og stoppes.

På baggrund af ovenstående vurderes el-produktionen med solceller ikke at være problematiske ift. grundvandet. Etablering af solcelleanlæg kan bidrage til beskyttelse af grundvandet, idet arealet i så fald ikke anvendes til anden anvendelse, herunder konventionelt landbrug, der potentielt kan udgøre en risiko for grundvandet ved f.eks. intensiv dyrkning.

På det grundlag vurderes, at planerne er i overensstemmelse med statens interesser for beskyttelse af drikkevandsinteresser.

Natura 2000-områder og bilag IV-arter

Ifølge habitatbekendtgørelsen (Lovbekendtgørelse nr. 188 af 26/02/2016) kan et planforslag ikke vedtages, hvis gennemførelse af planen kan betyde:

- 1) at planen skader Natura 2000-områder (fuglebeskyttelsesområder og habitatområder),
- 2) at yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i Habitatdirektivets bilag IVa kan blive beskadiget eller ødelagt, eller at de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IVb i alle livsstadier, kan blive ødelagt (bilag IV-arter).

ad 1) Natura 2000-områder

Umiddelbart vest for lokalplanområdet ligger habitatområde SAC17 Navnsø med hede. En mindre del af lokalplanens område ligger inden for det udpegede Natura 2000-område. Denne del af Natura 2000-området krydser eksisterende skelgrænse og arealet inden for lokalplanområdet dyrkes i dag. Det vurderes således, at udpegningen ikke er i overensstemmelse med de reelle forhold, og at udpegningen af Natura 2000-området er upræcis.

Intensiv landbrugsdrift på arealer, der grænser lige op til naturarealer, kan indebære en negativ påvirkning af naturindholdet i randområdet som følge af afdrift/udskylning af overskud af gødning eller sprøjtemidler. Det er Vesthimmerlands Kommunes vurdering, at omlægning fra traditionel dyrket agerjord til solcelleanlæg vil have en positiv effekt på habitatområdet og anden nærliggende natur.

Det er Vesthimmerlands Kommunes vurdering, at projektet ikke i sig selv eller sammen med andre projekter kan skade Natura 2000-området.

ad 2) Bilag IV-arter

Indenfor området er der ikke registreret beskyttede bilag IV-plantearter. Vesthimmerlands Kommune har konstateret ved besigtigelse at de beskyttede naturtyper (§3-områder) inden for og i tilknytning til lokalplanområdet ikke er velegnede som levested for bilag IV arter. Den øvrige del af lokalplanområdet anvendes i dag til landbrugsformål. Lokalplanområdet vurderes derfor ikke at være potentielt yngle- eller rasteområde for bilag IV-dyrearter.

De eneste arter, der potentielt forventes at findes indenfor området, er arter af flagermus. Lokalplanområdet vurderes dog ikke at være særligt egnet som raste- eller ynglested på grund af fraværet af gamle træer og bygninger. Lokalplanen vurderes dermed ikke at medføre væsentlig påvirkning af bilag IV-plantearter eller bilag IV-dyrearter.

Alle danske arter af flagermus er fredede, jf. artsfredningsbekendtgørelsen (Lovbekendtgørelse nr. 926 af 27/06/2016), og strengt beskyttede af habitatbekendtgørelsen. Det betyder, at det er ulovligt at slå flagermus ihjel samt beskadige eller ødelægge deres yngle- og rastepladser.

Bygninger skal efterses for flagermus, inden der foretages nedrivning eller renovering, da mange arter af flagermus raster, overvintrer eller yngler i bygninger, særligt loftet. Det samme gør sig gældende for gamle træer, der skal undersøges, før de fældes. Hvis flagermus opdages, skal de udsluses på den rigtige måde. Den lokale vildtkonsulent hos naturstyrelsen kan vejlede om dette.

På baggrund af ovenstående vurderes planen ikke at påvirke Natura 2000-områder væsentligt. Det vurderes desuden, at de særligt beskyttede arter, herunder deres yngle- og rasteområder, ikke vil blive påvirket negativt.

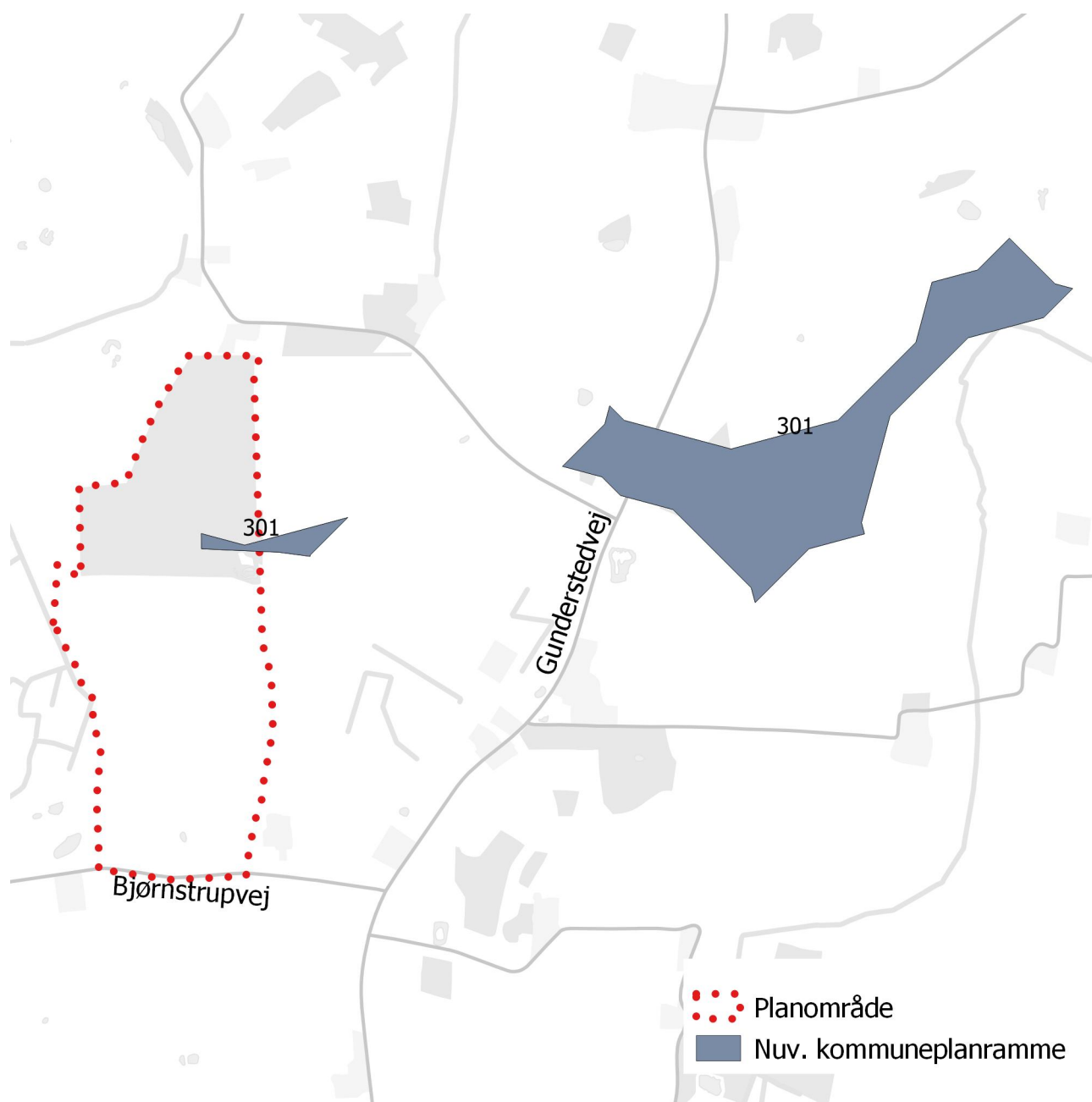
Råstofplan

Rammeområdet er ikke udlagt som graveområde eller interesseområde i Råstofplan 2016. I Råstofplan 2016 er der udlagt et råstofgraveområde syd for Bjørnstrupvej, ca. 100 meter syd for rammeområdet. Inden for råstofgraveområdet er der både aktiv udnyttelse og efterbehandlede områder. Vest for råstofgraveområdet er der tidligere graveområder, som nu er efterbehandlet. Der er en tilkørsel til råstofgraveområdet fra Bjørnstrupvej ud for den sydlige afgrænsning af rammeområdet. Rammeområdet er ikke berørt af den tidligere eller planlagte råstofindvinding.

Planen vurderes ikke at være i strid med den regionale råstofplanlægning syd for Bjørnstrupvej.

Kommuneplanlægning

Planen om etablering af solcelleanlæg er ikke i overensstemmelse med gældende planlægning. Planområdet er ikke omfattet af en lokalplan, men er delvist omfattet af kommuneplanramme 301, som udlægger denne del af planområdet til vindmølleområde. Kommuneplanramme 301 er delt i to geometrier, hvor geometrien inden for nærværende planområde er den mindste af de to. Geometrierne skal ses som ét samlet rammeområde. Inden for kommuneplanramme 301 kan der opføres mindst tre nye vindmøller på betingelse af, at fem eksisterende vindmøller inden for kommuneplanrammen nedtages. Den ønskede anvendelse af området til solcelleanlæg er ikke i overensstemmelse med den del af kommuneplanramme 301, der ligger inden for lokalplanens område. Nærværende kommuneplantillæg udlægger derfor en ny ramme til solcelleanlæg og udtager kommuneplanramme 301s vestlige geometri, hvoraf en del af denne geometri ligger inden for planområdet. Kommuneplantillægget udelukker ikke muligheden for at etablere vindmøller inden for det øvrige vindmølleområde ved Bjørnstrup.

Følgende retningslinjer i Kommuneplan 2017 er relevante for det nye rammeområde:

1 Byer

Særlige virksomheder og aktiviteter indvirker på deres omgivelser ved arealforbrug, visuel påvirkning, støj- og trafikbelastning og andre belastende aktiviteter. Formålet med retningslinjerne er at forebygge konflikter mellem forurenende virksomheder og aktiviteter i forhold til omgivelserne.

Lokalplanområdet har et lille overlap med støjkonsekvensområdet omkring flyvepladsen ved Aars. Et solcelleanlæg er ikke støjfølsom arealanvendelse, og lokalplanens anlæg og bestemmelserne i lokalplanen vurderes ikke at være i strid med retningslinjer for støjende virksomhed.

2 Forsyning, trafik anlæg og andre tekniske anlæg

Afsnittet beskriver retningslinjer for varmforsyning og biogasanlæg, vindmøller, højspænding, trafik og transport, havne, affald. Afsnittet indeholder ikke retningslinjer for større solcelleanlæg.

En mindre del af lokalplanområdet er udpeget som vindmølleområde. Vindmølleområdet er omfattet af kommuneplanramme 301 for Bjørnstrup vindmølleområde. Kommuneplanrammen er delt i to geometrier, hvor geometrien inden for nærværende lokalplanområde er den mindste af de to. Lokalplanen forudsætter udarbejdelse af et kommuneplantillæg som udlægger lokalplanområdet til teknisk anlæg og som udtager den vestlige del af vindmølleområdet ved Bjørnstrup. Kommuneplantillægget udelukker ikke muligheden for at etablere vindmøller inden for det øvrige vindmølleområde (kommuneplanramme 301) ved Bjørnstrup.

4 Benyttelse i det åbne land

Jordbrug og de særligt værdifulde landbrugsområder

Kommuneplanen udpeger ca. 45.250 ha som værdifuldt landbrugsområde. Ca. 27 ha heraf, svarende til 0,06% af den samlede arealudpegning, ligger inden for lokalplanområdet. Arealinddragelsen til solcelleanlæg begrænser det nuværende areal til rådighed for landbrugsdrift. Der er dog - set i forhold til kommunens samlede landbrugsareal - tale om en meget begrænset arealinddragelse. Der er i det konkrete tilfælde foretaget en samfundsmæssig vurdering, hvor det ud fra en betragtning om mere vedvarende energi i kommunen er vurderet, at et solcelleanlæg er til gavn for denne udvikling. Arealerne vil desuden overgå til landbrugsmæssig udnyttelse igen, når anlægget er udtjent.

Skovrejsning

Lokalplanområdet ligger i et område, der delvist ønskes friholdt fra skovrejsning. Udpegningen af områder, hvor skovrejsning er uønsket, gælder for områder, der rummer natur-, landskabs-, og geologiske eller kulturhistoriske værdier, der ikke er forenelige med skovrejsning. Lokalplanens anlæg og bestemmelserne i lokalplanen vurderes ikke at være i strid med retningslinjen.

5 Beskyttelse i det åbne land

Landskab

Lokalplanområdet ligger på kanten af det særligt værdifulde landskabsområde ved Rønhøj Plantage, Gatten Plantage, Sjørup Sø, Øjesø og Navnsø. Lokalområdet ligger uden for større sammenhængende landskaber. Afgrænsningen inden for projektområdet har baggrund i et tidligere læhegn og en markvej, som nu begge er fjernet.

Iht. kommuneplanens retningslinje 5.1.1 skal de særligt værdifulde landskaber så vidt muligt friholdes for inddragelse af arealer til formål, der kan skæmme landskabet. Større byggeri samt større veje og tekniske anlæg skal så vidt muligt undgås.

Lokalplanområdet ligger på kanten af landskabsområdet, uden for Navnsø-fredningen, naturområdet ved Navnsø og fjernbeskyttelseszone for Gundersted Kirke. Solcelleanlægget har en begrænset højde og dermed en begrænset synlighed, når der er etableret en afskærmende beplantning. Når anlægget er udtjent, vil det blive fjernet fra området igen. Det vurderes, at grundet anlæggets karakter, herunder at solcelleanlægget bliver afskærmet af beplantning på alle sider, vil der ikke ske væsentlig påvirkning af områdets landskabelige værdier. Det vurderes således, at lokalplanen ikke er i strid med kommuneplanens retningslinjer for landskab.

Natur

En mindre del af lokalplanområdet er udpeget som særligt naturområde. Udpegningen har baggrund i og er sammenfaldende med Natura 2000-området ved Navnsø. Der henvises til kommuneplantillæggets afsnit herom.

Mindre dele af lokalplanområdet er udpeget som særlige naturområder. Udpegningerne knytter sig til naturområdet omkring Navnsø med hede. Områderne inden for lokalplanområdet dyrkes i dag landbrugsmæssigt og er afgrænset mod naturområderne af eksisterende læhegn. Det vurderes at de beskyttede naturtyper ikke vil blive påvirket væsentligt, idet etablering af afskærmende beplantning mod naturområderne i praksis vil være en fortætning af eksisterende læhegn. Der vil desuden ikke blive etableret solcelleanlæg inden for 10 m fra lokalplanens afgrænsning og dermed også fra naturområdet, ligesom der heller ikke vil blive etableret interne veje inden for 5 m fra lokalplanens afgrænsning og naturområdet. Det vurderes desuden, at grundet den nuværende anvendelse af området til landbrugsformål, er lokalplanen ikke i strid med kommuneplanens retningslinjer for særlige naturområder.

Størstedelen af lokalplanområdet er udpeget som potentielt naturområde. Potentielle naturområder er udpeget på grundlag af arealernes beliggenhed imellem naturområder eller særlige naturområder, eller de ligger som bufferzoner omkring disse områder. Området anvendes i dag til jordbrugsformål, og indeholder derfor i sig selv ikke særlige naturværdier. Ophør af konventionel markdrift inkl. anvendelse af pesticider kan fremme især blomstrende planter, som tiltrækker et rigt insektliv, der danner fødegrundlag for andre dyrearter. Solcelleanlægget vil altså generelt have en positiv effekt på biodiversiteten i området og endvidere være gavnlige for eksisterende dyre- og plantearter i området. Det vurderes på denne baggrund, at lokalplanen ikke er i strid med kommuneplanens retningslinjer for potentielle naturområder.

Mindre dele af lokalplanområdet er udpeget som en del af en økologisk forbindelse. Den økologiske forbindelse ligger i tilknytning til Natura 2000-området ved Navnsø og lokalplanområdet ligger i kanten af udpegningen. Solcelleanlægget vil blive indhegnet med bredmasket vildthegegn, hvormed mindre dyr kan færdes frit i området. Større dyr ledes rundt om lokalplanområdet via læhegnet, som plantes rundt om lokalplanområdet på ydersiden af trådhegnet. Det vurderes på denne baggrund, at lokalplanen ikke er i strid med kommuneplanens retningslinjer for økologiske forbindelser.

Kulturarv

En mindre del af lokalplanområdet er udpeget som fjernbeskyttelseszone for Gundersted Kirke. Lokalplanområdet ligger i udkanten af fjernbeskyttelseszonen. Grundet anlæggets lave højde og etablering af afskærmende beplantning rundt om anlægget, vurderes anlægget ikke at skæmme indsigten til Gundersted Kirke væsentligt. Lokalplanen vurderes derfor ikke at være i strid med kommuneplanens retningslinjer for kulturarv.

Lavbundsareal

Størstedelen af lokalplanområdet er udpeget som lavbundsareal, der kan genoprettes. Formålet med retningslinjerne for og udpegningen af lavbundsarealerne er, at der her kan genetableres våde områder til omsætning af næringsstoffer og dermed reducere udledning af næringsstoffer til vandløb, søer og Limfjorden. Området anvendes i dag til jordbrugsformål. Ophør af konventionel markdrift inkl. anvendelse af pesticider vil medføre mindre udledning af næringsstoffer til vandløb, søer og grundvand. Solcelleanlægget vil altså generelt have en positiv effekt på vandmiljøet. Det vurderes på denne baggrund, at lokalplanen ikke er i strid med kommuneplanens retningslinjer for lavbundsarealer.

Fremtidige planforhold

Fremtidig arealudpegning

Med dette kommuneplantillæg udlægges der et nyt rammeområde til teknisk anlæg i form af solcelleanlæg. En del af rammeområdet ligger inden for et udlagt vindmølleområde. Denne del af vindmølleområdet udtages, således at området fremover kun kan anvendes til solcelleanlæg. Kommuneplantillægget udelukker ikke muligheden for at etablere vindmøller inden for det øvrige vindmølleområde (kommuneplanramme 301) ved Bjørnstrup.

Fremtidige rammebestemmelser

Planen udlægger et nyt område til teknisk anlæg i form af solcelleanlæg. Ved udlæg af det nye rammeområde udtages en mindre del af rammeområde 301, hvormed den vestlige del af rammeområde 301 udtages.

Rammeområde 301 vil fremover have de samme bestemmelser som det tidligere rammeområde 301.

Det nye rammeområde fastlægger bestemmelser for anlæggets højder. Solcellemoduler og transformere kan etableres med en højde på max. 3 m. Der kan desuden etableres én stepup-transformer med tilhørende koblingsudstyr, herunder switching stationer, med en højde på op til 5 m.

Miljøvurdering af planer og programmer

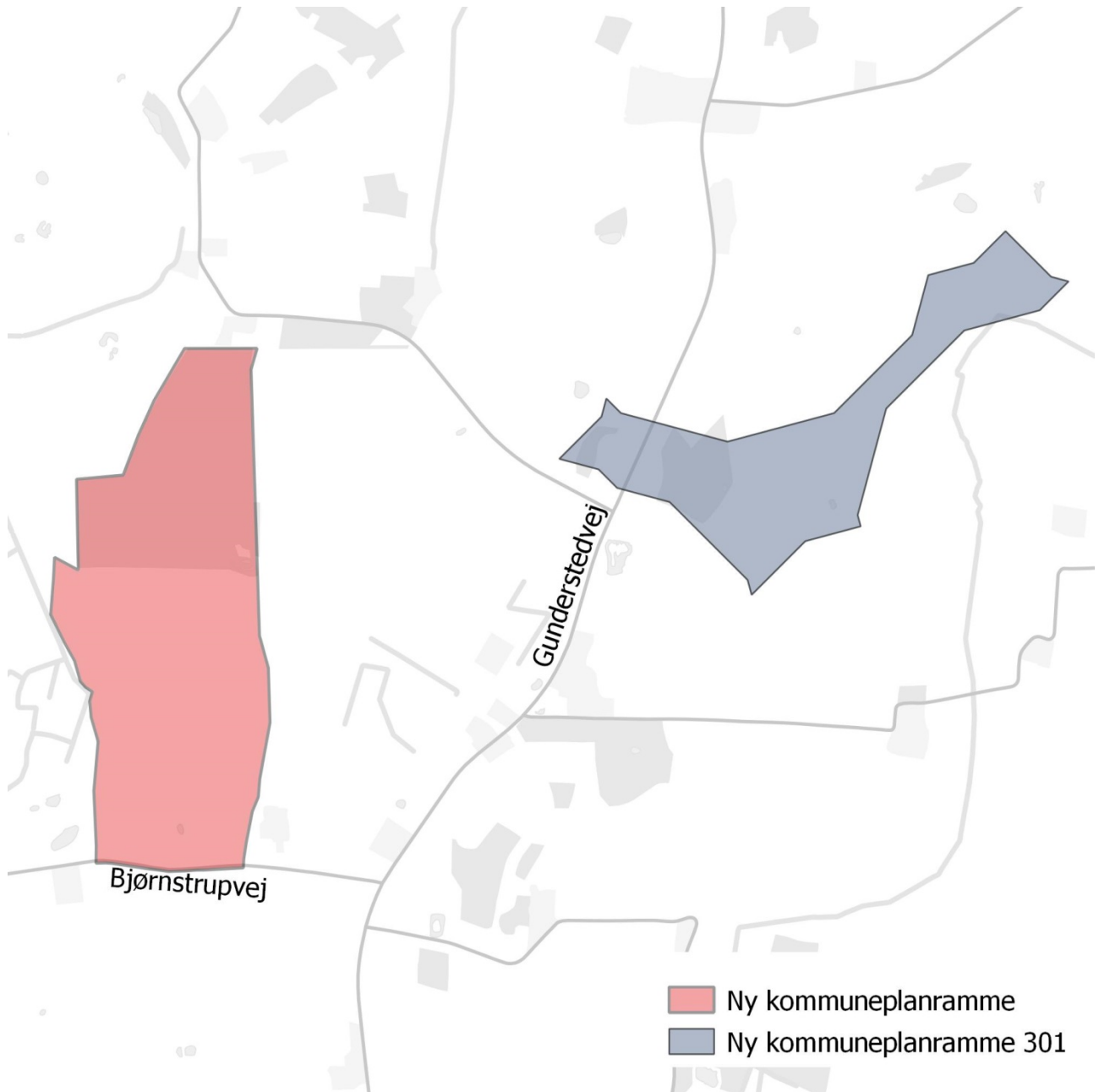
Planforslaget vurderes på baggrund af en screening ikke at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet og vurderes derfor ikke at være omfattet af krav om miljøvurdering af planer og programmer.

Begrundelsen for afgørelsen fremgår af redegørelsen til lokalplan nr. 1089. Afgørelsen kan påklages i 4 uger efter offentliggørelsen af planforslagene.

FORSLAG

KP17-215-010 – KOMMUNEPLAN 2017

Rammekort

Rammebestemmelser

For rammeområde 215.T.1 gælder:

Status og type

Plannummer	KP17-215-010
Plannavn	Bjørnstrup – Teknisk anlæg – Kommuneplan 2017
Plantype	Kommuneplanramme
Planstatus	KLADDE

Anvendelsesbestemmelser

Generel anvendelse	Teknisk anlæg
Anvendelse	Solcelleanlæg

Zonestatus

Nuværende zonestatus	Landzone
Fremtidig zonestatus	Landzone

Bebyggelse

Max. bygningshøjde	Solcelleanlæg, transformere mv. max 3 m. Max én stepup-transformer med tilhørende koblingsudstyr, herunder switching stationer, med en højde på max. 5 m.
--------------------	---

Særlige bestemmelser

For rammeområde 301 ændres med vedtagelsen af tillæg nr. KP17-215-010:

- Ændring af afgrænsning, jf. kort